

s ft: Inspeksjonsrapport

Rapport nr.: 54/2006 Rapportens status : *Endelig*

Virksomhet:	Maxit Leca Rælingen	Bedriftsnummer:	940 198 178
Virksomhetens adresse:	Årnesvegen 2008 Fjerdingby	SFTs arkivkode:	408/89-074
EMAS-registrert:	nei	Anleggsnummer:	A35015
ISO-1400-sertifisert :	ja		
Utslippstillatelse av:	07.12.04 <i>(gjeldende fra 01.04.06)</i>	Antall sider i rapporten:	8
Bransjenr. (NACE-koder):	26.61	Forrige kontroll:	Jan. 2006 (kvotekontroll)
Kontrollklasse:	2	Tidsrom for kontrollen:	19.12.06
Kontaktperson fra virksomheten under kontrollen:	Knut J. Vaage	Inspektør:	Bent Bolstad

---

Rapportens status: *Endelig*

Rapportens innhold

Rapporten beskriver de avvik og anmerkninger som ble konstatert under kontrollen. Følgende hovedtema ble kontrollert: *Utslipp, til vann, vedlikehold av utslippsrelatert utstyr og HMS/internkontroll innen ytre miljø (utvalgte tema)*

Hovedkonklusjon

Det ble gitt følgende avvik under inspeksjonen :

- Utslippsgrensen for SS til vann ble overskredet i en ukesprøve i november 2006

SFT har forøvrig følgende anmerkninger i forbindelse med inspeksjonen:

- Bedriftens internkontroll innen ytre miljø har forbedringspunkter
- Bedriftens rutiner for tilstandskontroll av tanker er ikke dokumentert
- Det ble registrert en del støvnedfall i Snekkervika under inspeksjonen

---

Utarbeidet dato: 09.01.07

Godkjent dato: 23.01.07

Sign.:

Sign.:

Inspektør: Bent Bolstad

Overordnet: Bjørn Bjørnstad

---

1. Innledning

Denne rapporten er skrevet etter en uanmeldt rutine inspeksjon. Inspeksjoner gjennomføres i hovedsak for å verifisere at gjeldende krav med hensyn til ivaretagelse av *ytre* miljø overholdes. Inspeksjonen fokuserer på overholdelse av krav. Rapporten omhandler eventuelle avvik og anmerkninger som er konstatert under kontrollen og som ligger innenfor SFTs forvaltningsområde. *Rapporten gir således ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.*

- AVVIK defineres som: overtredelse av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen.
(F. eks. overtredelse av krav i forurensningsloven, produktkontrollloven, forskrifter hjemlet i disse to lovene, eller krav og vilkår fastsatt i utslippstillatelser eller dispensasjoner.)
- ANMERKNING defineres som: et forhold som tilsynsetatene mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta helse, miljø og sikkerhet og som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

2. Dokumentunderlag

Lover, forskrifter og annet dokumentunderlag for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven)
- Utslippstillatelse av 07.12.04, gjeldende fra 01.04.06
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter
(internkontrollforskriften)
- Egenrapport for 2005 (virksomhetens årsrapport til SFT)
- SFTs revisjonsrapport nr. 54/2003

3. Omfang

Hovedtema for inspeksjonen var:

- Utslipp til vann med vekt på egenkontroll av sedimenteringsbasseng og kontrolldam
- Vedlikehold med vekt på :
  - Utslipsrelatert utstyr
- HMS/internkontroll innen *ytre* miljø og med fokus på:
  - Risikokartlegging
  - Ledelsens gjennomgang
  - Samordning ved bruk av underleverandører
  - Kjemikaliebruk/substitusjon

For nærmere spesifisering, se skjema i vedlegg 1.

4. Avvik

Det ble gitt følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1: *Utslippsgrensen for SS til vann ble overskredet i en ukesprøve i november 2006*

Avvik fra: *Utslippstillatelsen av 07.12.04 (med virkning fra 01.04.06), vilkår 3.1*

Kommentarer

Overskridelse av SS til vann

Utslippsmålingene (døgnblandprøvene) for oktober, november og desember 2006 viser at det var en overskridelse av suspendert stoff (SS) til vann i en ukesprøve i november. Det ble den aktuelle uken sluppet ut 539 kg SS mens grenseverdien er 250 kg pr.uke, mao en overskridelse på over 100 %. Bedriften opplyser imidlertid at overskridelsen skyldes at det var unormalt mye nedbør i den perioden, og ikke driftsproblemer eller unormale forhold i prosessen eller i renseanleggene. Bedriften opplyser at de vil kontakte SFT angående hvordan utslippskravet til SS skal forstås, dvs., SS i forhold til utslipp fra røykgassrensingen og utslipp av SS som følge av avrenning ved nedbør (all avrenning fanges opp i bedriftens kontrolldam og blir overvåket/målt før det slippes ut i Snekkervika sammen med SS fra røykgassrensaneanlegget (våtvaskeren).

Intern utsjekking av grenseverdien for SS

Bedriften har en grenseverdi for suspendert stoff (SS) mhp. utslipp til vann på 250 kg/uke. SFT vil bemerke at bedriften ikke har som rutine å beregne utslippsmengden fortløpende, dvs., etter hver uke, på bakgrunn av mengde prosessvann som slippes ut og avlesningene fra måleren som kontinuerlig registrerer SS i utslippsvannet. Bedriften opplyser at dette gjøres først mot slutten av året, i forbindelse med utarbeidelse av den årlige egenrapporten til SFT. Jfr. også punktet overfor om overskridelse av SS som underbygger viktigheten av en fortløpende utsjekking/egenkontroll i forhold til utslippet til vann.

5. Anmerkninger

SFT har følgende anmerkninger i forbindelse med inspeksjonen:

Anmerkning 1: *Bedriftens internkontroll innen ytre miljø har forbedringspunkter*

Kommentarer

Risikokartlegging

Virksomheten gjennomførte i 1998 en risikoanalyse som også omfatter ytre miljø. Analysen, som ble gjennomgått under inspeksjonen, omfatter relevante ytre miljørelaterte anlegg og aktiviteter, bla. tanklagring og renseanlegg (utslipp til luft og vann). De anbefalingene som ble gitt i analysen i forhold til ytre miljøforhold ble gjennomgått og alle foreslåtte tiltak er gjennomført. Bedriften opplyser at en ny oppdatering av analysen nå er påbegynt for å

vurdere om det er behov for å iverksette ytterligere risikoreduserende tiltak etter at virksomheten produksjonsanlegg ble modifisert ved igangsetting av ovn 1 og installering av nytt posefilteranlegg. Bedriften opplyser at arbeidet med å evaluere risikoanalysen vil bli slutført i løpet av 1. halvår 2007 (risikokartlegging er satt opp på bedriftens Handlingsplan for HMS). SFT vil imidlertid bemerke at bedriftens policy og rutiner for *når* og *hvordan* risiko skal kartlegges, vurderes og følges opp ikke er nedfelt i bedriftens internkontroll / kvalitetssystem. Bla. ble det ikke utarbeidet en handlingsplan/tiltaksplan for hvordan risikoanalysen fra 1998 formelt skulle følges opp, med ansvar og tidsfrister. Formelle rutiner rundt dette er viktig for å sikre at prosessen og kvaliteten av arbeidet blir slik ledelsen ønsker.

Ledelsens gjennomgang

Bedriften er ISO- 14001 sertifisert og foretar årlig en "ledelsens gjennomgang" av sitt kvalitetssystem som også omfatter HMS/internkontrollen. Referat fra gjennomgangen for 2005 ble gjennomgått og gjennomgangen er forankret til HMS- forskriften ved at forskriftens krav er synliggjort i referatet. I referatet er dessuten ytre miljø satt opp som et punkt på dagsorden. SFT vil imidlertid bemerke at tre sentrale tema/punkter som har relevans for ytre miljø også kunne vært vurdert i gjennomgangen, det er hhv. kjemikaliebruk/substitusjon (status og oppfølging i 2007) og status i forhold til bedriftens arbeide med risiko og vedlikehold. SFT har erfaring for at utslippshendelser/akutte utslipp i industrien ofte er forårsaket i manglende vedlikehold, feks. utstyrssvikt.

Samordning ved bruk av eksterne firma

Bedriften har etablert rutiner for samordning av internkontrollen ved bruk av eksterne firma. SFT vil imidlertid bemerke at rutinene ikke er nedfelt i internkontrollen og at det ikke er utarbeidet en konkret sjekklister for hvilke HMS- relaterte forhold som bør sjekkes ut ved engasjering av eksterne firma. Eksempler på aktuelle spørsmål/sjekklisterpunkter, avhengig av type arbeid som de aktuelle firmaene skal utføre, er avfallshåndtering (*særlig hvis det genereres farlig avfall*), kjemikaliebruk (*hvis firmaene har med seg egne kjemikalier, feks. i forbindelse med et vedlikeholdsarbeide*), risiko (*relevant hvis utstyr/anlegg, ventiler, pumper etc. skal stenges av/kobles på.*).

Kjemikaliebruk/substitusjon

Bedriften har kjemikaliebruk og substitusjon på dagsorden (er også oppført på Handlingsplanen for HMS). Bedriftens kjemikaliebruk er oversiktlig fordi selve produksjonen/prosessen ikke krever noe omfattende bruk av kjemikalier. Virksomheten har registrert og vurdert sine kjemikalier i forhold til substitusjon og vurderingene er gjort ved å ta utgangspunkt i HMS- datablader og ved bistand fra bedriftshelsetjenesten. En egen "risikomatrise" er utarbeidet (ble framvist) for å vurdere om et kjemikalie er akseptabelt eller ikke, mhp. farlige helse-, sikkerhet- eller miljøegenskaper. SFT vil imidlertid bemerke at bedriftens arbeide med substitusjon ikke er beskrevet i internkontrollen. Bla. er det ikke er utarbeidet veiledende kriterier for *hvordan* slike vurderinger skal gjøres; hva skal vektlegges etc., bla. en utsjekking i forhold til listen over prioriterte stoffer og eventuelt Obs- listen (www.miljostatus.no; "prioritetslisten" og "Obs- listen"). Beskrevne føringer for dette arbeidet er viktig for å sikre at kvaliteten på arbeidet og de vurderinger som gjøres er god.

Anmerkning 2: *Bedriftens rutiner for tilstandskontroll av tanker er ikke dokumentert*

Kommentarer

Bedriftens tankanlegg, fyringsolje og lut, er plassert i oppsamlingsbasseng og alle tankene har alarm for høyt nivå. Oppsamlingsbassengene har ikke dreneringsventiler for regnvann, men nivåfølere med alarm og pumpeumper for å kunne pumpe opp og håndtere regnvann og eventuelle overfyllinger. Bedriften opplyser også at alle tankene er tilstandskontrollert innvendig ved at veggtykkelsen av bunnplater og nedre tankvegg er sjekket med ultralyd. I tillegg blir nivåalarmene, både i tankene og oppsamlingsbassengene, funksjonstestet. I følge bedriften er det kun en tank som ikke er funnet i orden og denne tanken er bestemt at skal skiftes ut i løpet av 2007. Bedriften har også etablert en formell instruks for mottak og påfylling av kjemikalier (tankbiler/sjåfører) som ble framvist under inspeksjonen. I instruksen er det nedfelt som krav at tankbilsjåføren skal være til stede ved det aktuelle tankanlegget under påfylling og bedriften opplyser at de aktuelle leverandørene (tankbilfirmaene) er instruert om dette.

SFT vil bemerke at periodisk/forebyggende sjekk og tilstandskontroll av tanker, og av de tilhørende oppsamlingsbassengene, ikke er lagt inn i bedriftens forebyggende vedlikeholdssystem eller i andre kontrollsystemer. Det er heller ikke fastsatt akseptkriterier for vurdering av resultatene av tankkontroller. Selv om tilstandskontrollene gjøres av eksterne firma bør bedriften, som eier av tankanleggene, ha nedfelt i sin internkontroll hvordan slike kontroller skal gjøres og hvordan resultatene av kontrollene skal vurderes.

Bedriftens nære beliggenhet til Snekkervika, som er en del av Nordre Øyeren naturreservat, tilsier at rutiner rundt tanklagring, inkl. mottak/påfylling, vedlikehold/tilstandskontroll, er særdeles viktig. Anmerkningen må derfor også ses på bakgrunn av dette.

Anmerkning 3: *Det ble registrert en del støvnedfall i Snekkervika under inspeksjonen*

Kommentarer

Under inspeksjonen ble det foretatt en befarings i produksjonsanlegget og ute på bedriftsområdet. På bedriftsområdet ble det særlig fokusert på tankanlegg og på sedimenteringsdammen og kontrolldammen før utslipp til Snekkervika. Utslipet består av prosessvann fra våtvaskeren (renseanlegget for utslipp av støv til luft), overflatevann/nedbør samt sanitært avløpsvann. SFT vil bemerke at det ble observert et brunt belegg av støvnedfall i et relativt stort område i Snekkervika, utenfor bedriftens kontrolldam. På grunn av værforholdene og et tynt islag på vannet var belegget lett å se. Bedriften opplyser at støvnedfall ikke er til å unngå, men at omfanget har økt noe etter at den nye produksjonen fra oven 1 ble startet opp i 2006, men og som følge av en noe annen type produksjon. Bedriften opplyser at det arbeides med å se på tiltak for å redusere omfanget av dette nedfallet.

6. Andre forhold

6.1 Naboklager

Bedriften opplyser at det har vært naboklager på svovellukt i forbindelse med 3 episoder i februar i 2006. Tiltak er i følge bedriften i ettertid iverksatt, bla. er svovelinnholdet i

fyringsoljen redusert og det er innført rutiner for en bedre/mer optimal lutdosering i våtvaskeren (tar ut mer svovel) . Bedriften opplyser imidlertid at det vil være vanskelig å unngå lukt helt, og at problemet med lukt vil kunne skje ved oppstart og at lukt i forhold til naboer vil avhenge noe av værforholdene (spredning/fortynning etc. av røykgassen).

6.2 HMS- avvik

HMS- avvik blir registrert og rapportert (ble framvist under inspeksjonen) og avvikene blir sortert i forhold til helse, miljø og sikkerhet, for å kunne se eventuelle trender, utarbeide HMS- statistikk, evaluere og fastette nye HMS- mål etc.

6.3 Avfall som brensel

Bedriften kan i, hht. vilkår 8.4 i SFTs utslippstillatelse, bruke avfall som brensel. Bedriften opplyser at det foreløpig ikke har vært brukt avfall som brensel, men at det kan bli aktuelt i 2007. Utlekkingstester er derfor ikke gjort, jfr. tillatelsens vilkår 12.1.

6.4 Nytt posefilteranlegg

Bedriften opplyser at driftserfaringene med det nye posefilteranlegget er gode og at det heller ikke er problemer med det andre posefilteret som er på den andre produksjonslinjen.

Utslippskravet mhp. støv til til luft er i følge bedriften ikke noe problem; ligger langt under kravet (30 mg/Nm³ fra hovedpipene og 20 mg/Nm³ fra sikte/knuseanlegg).

Vedlegg 1:

Følgende områder ble dekket under inspeksjonen:

Hovedtema		Sjekk
A. Internkontroll		
	1. § 4 Plikt til internkontroll	
	2. § 5.1 Ha tilgjengelig/ha oversikt over lovverk og krav	
	3. § 5.2 Opplæring av og informasjon til arbeidstakerne	
	4. § 5.3 Medvirkning fra arbeidstakerne	
	5. § 5.4 Implementerte og dokumenterte mål for miljøarbeid	
	6. § 5.5 Implementerte og dokumenterte ansvars-, myndighets- og organisasjonsforhold	
	7. § 5.6 Dokumentert risikovurdering, planer og tiltak	x
	8. § 5.7 Implementerte og dokumenterte rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav	
	9. § 5.8 Dokumentert tilsyn og vedlikehold av internkontrollen	
	10. § 6 Samordning	
B. Prosessanlegg	Karakterisering	
	1. Utslipp regulert i krav, luft	
	2. Utslipp regulert i krav, vann	x
	3. Utslipp ikke regulert i krav, luft og vann	
	4. Utslippskontroll luft	
	5. Utslippskontroll vann	
	6. Drift av utslippsrelatert prosess og renseutstyr	
	7. Vedlikehold av utslippsrelatert prosess og renseutstyr	x
	8. Utslippsreducerende tiltak og installasjoner	
	9. Støy	
	10. Diverse	
C. Produksjons-/forbruksavfall		
	1. Ulovlige utslipp til luft og vann fra deponi	
	2. Ulovlige avfallstyper som leveres til behandling/deponi	
	3. Utslipps- og avfallskontroll ved deponi	
	4. Drift og vedlikehold av deponi	
	5. Utslippsreducerende tiltak og installasjoner ved deponi	
	6. Kildesortering	
	7. Forskrift om registrering av avfallshåndtering	
	8. Forskrift om brunt papir	
	9. Forskrift/avtale om kasserte dekk	
	10. Forskrifter/avtaler om emballasje	
	11. Annet regelverk som regulerer produksjons-/forbruksavfall	
	12. Diverse	

Hovedtema		Sjekket
D. Farlig avfall		
	1. Forsvarlig oppbevaring av farlig avfall (forskriftens § 5)	
	2. Levering og deklarerer av farlig avfall (forskriftens § 8 og § 11)	
	3. Forskrift om miljøskadelige batterier og akkumulatører	
	4. Spilloljerefusjonsordningen	
	5. Forskrift om grensekryssende transport av avfall	
	6. Forskrift om forbrenning av spillolje	
	7. Rammekrav (typer avfall, mengder, type prosess) for innsamlere/behandlingsanlegg for farlig avfall	
	8. Krav til innsamlere/behandlingsanlegg for farlig avfall om journalføring	
	9. Annet regelverk som regulerer farlig avfall og håndtering av farlig avfall	
	10. Diverse	
E. Kjemikalier		
	1. Lagring av kjemikalier (PK-loven § 3, F-loven § 7)	
	2. Kjemikalieinformasjon råvarer/ferdigvarer (PK-loven § 3)	
	3. Helse- og miljøfaremerking (forskrift om klassifisering, merking mv. av farlige kjemikalier - merkeforskriften)	
	4. Forskrift om HMS-datablad	
	5. Deklarering til Produktregisteret (§ 21 i merkeforskriften)	
	6. Regelverk for ozonreducerende stoffer	
	7. Forskrift om forhåndsmelding av nye stoffer	
	8. Forskrift om eksport/import av visse farlige kjemikalier	
	9. Forskrift om vurdering og kontroll av risikoer ved eksisterende stoffer	
	10. Begrensningsforskriften	
	11. Substitusjon / utfasingskjemikalier	x
	12. Annet kjemikaliregelverk	
	13. Diverse	
F. Beredskap		
	1. Varslingsplikt	
	2. Risikoanalyser	
	3. Personellressurser	
	4. Materiellressurser	
	5. Opprydding/overvåking etter akutte utslipp	
	6. Beredskapsplan (kun utvalgte tema innen beredskap)	
	7. Diverse	
G. Diverse		
	1. Endringsbehov i tillatelsen	
	1. Egenrapportering	
	2. Uhellrapportering	